

ÎNCHEIERE

29 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind strămutarea judecării cauzei la o altă instanță de judecată de același grad cu Curtea de Apel Chișinău,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Chiroșca împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Iuliana Chiroșca, Întreprinderea Individuală „Sîrbu Taivi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Basconlux” cu privire la anularea actelor administrative,

constată:

La 9 iunie 2020, Igor Chiroșca a depus cerere împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, terți Întreprinderea Individuală „Sîrbu Taivi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Basconlux” cu privire la anularea actelor administrative.

Prin încheierea din 10 august 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a atras în proces, în calitate de persoană terță Iuliana Chiroșca (f.d.196).

Prin hotărârea din 2 februarie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Igor Chiroșca împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Iuliana Chiroșca, Întreprinderea Individuală „Sîrbu Taivi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Basconlux” cu privire la anularea actelor administrative.

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 4 martie 2022, Igor Chiroșca a depus cerere de apel împotriva hotărârii menționate, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin fișa de repartizare a dosarului, la 4 aprilie 2022, prezenta cauză de contencios administrativ a fost repartizată în mod automat aleatoriu spre examinare, judecătorului Curții de Apel Chișinău, Angela Bostan, care potrivit dispoziției din 5 aprilie 2022 a Președintelui interimar al Curții de Apel Chișinău, face parte din completul de judecată nr. 8, specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ, compus din judecătorii Ghenadie Mîra – președintele completului și judecătorii Angela Bostan și Grigore Dașchevici.

La 6 decembrie 2022, judecătorul Curții de Apel Chișinău, Ghenadie Mîra a declarat abținere de la examinarea prezentei cauze, iar prin încheierea din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, declarația de abținere a judecătorului a fost admisă.

Prin încheierea din 6 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a declinat competența completului de judecată de la examinarea prezentei cauzei în ordine de apel, dosarul fiind remis, pentru redistribuire aleatorie judecătorilor completurilor specializate în examinarea acțiunilor în contencios administrativ.

Prin fișa de repartizare repetată a dosarului, cauza de contencios administrativ nr. 2-20062040-02-3a-04042022 (3a-695/22), a fost repartizată în mod automat aleatoriu judecătorului raportor, Ina Dutca, în completul de judecată format din judecătorii: președintele completului, judecător Veronica Negru și judecătorii Ecaterina Palanciuc și Ina Dutca.

Prin încheierea din 24 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a transmis Curții Supreme de Justiție cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Chiroșca împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Iuliana Chiroșca, Întreprinderea Individuală „Sîrbu Taivi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Basconlux” cu privire la anularea actelor administrative, pentru soluționarea chestiunii strămutării cauzei la o altă instanță.

În motivarea încheierii, instanța de judecată a reținut că, reclamantul, în prezenta acțiune, activează în cadrul Curții de Apel Chișinău în calitate de judecător.

Studiind materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că solicitarea completului de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău înaintată prin încheierea din 24 februarie 2023 privind strămutarea cauzei spre examinare la altă instanță de judecată competentă, urmează a fi respins, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 189 alin. (1) din Codul administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Potrivit art. 191 alin. (4) din Codul administrativ, curțile de apel soluționează și cererile de apel împotriva hotărârilor și recursurile împotriva încheierilor emise de judecătorii.

Totodată, conform art. 193 alin. (2) din Codul administrativ, curțile de apel, atât ca instanță de fond, cât și ca instanță de apel sau recurs, soluționează acțiunile în contencios administrativ în complete formate din 3 judecători.

Art. 197 din Codul administrativ, prevede că nimeni nu poate fi lipsit de dreptul judecării procesului de către instanța în a cărei competență este dată prin lege cauza, cu excepțiile expres stabilite de lege.

În conformitate cu dispozițiile art.198 alin. (3) din Codul administrativ, instanța ierarhic superioară decide, printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs, strămutarea acțiunii în contencios administrativ la o altă instanță de judecată dacă instanța competentă nu poate adopta o hotărâre: a) când, din motivul recuzării sau abținerii unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea

judecătorilor devine imposibilă; b) când, din cauza unor circumstanțe excepționale, nu poate funcționa o perioadă îndelungată.

Din actele cauzei rezultă că, prin încheierea din 24 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a remis cauza Curții Supreme de Justiție pentru a decide referitor la soluționarea chestiunii privind strămutarea cauzei la o altă instanță competentă de judecare a cererii de apel depusă de Igor Chiroșca împotriva hotărârii din 2 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ depusă de Igor Chiroșca împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Iuliana Chiroșca, Întreprinderea Individuală „Sîrbu Taivi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Basconlux” cu privire la anularea actelor administrative.

În speță, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, nu poate fi reținut temeiul de strămutare invocat de completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, precum că partea apelantă/reclamant este Igor Chiroșca, care activează în cadrul Curții de Apel Chișinău în calitate de judecător, iar această situație ar trezi dubii privind imparțialitatea și obiectivitatea judecătorilor Curții de Apel Chișinău care examinează prezenta cauză, circumstanță ce nu se încadrează în temeiul prevăzut la art. 198 alin. (3) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 1 alin. (3) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii, iar potrivit alin. (4), judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, din motivul suspiciunilor în obiectivitate și imparțialitate, nu poate fi lipsită de dreptul judecării prezentei cauze, în a cărei competență aceasta a fost dată prin lege.

Totodată, circumstanțele invocate sunt contrare și dispoziției art. 37 din Codul administrativ, potrivit căreia, la înfăptuirea controlului judecătoresc asupra activității administrative, instanțele de judecată competente și judecătorii competenți sînt independenți și se supun numai legii. Orice imixtiune în activitatea de judecată este inadmisibilă și atrage răspunderea prevăzută de lege.

Potrivit Codului de Conduită Judiciară de la Bangalore, prin independența judecătorului se înțelege inclusiv independență individuală și instituțională, care presupune printre altele că judecătorii sunt independenți unii față de ceilalți. Nici o organizare ierarhică a justiției și nici o diferență de grad sau rang nu poate afecta în vreun mod dreptul unui judecător de a pronunța hotărâri în mod liber, fără a fi influențat de considerații sau influențe extrinseci.

La acest capitol urmează a se reitera și opinia Comisiei de la Veneția, expusă în Amicus Curiae pentru Curtea Constituțională privind răspunderea penală a judecătorilor, adoptată la cea de-a 110-a Sesiune Plenară (Veneția, 10-11 martie 2017), prin care s-a accentuat că, un judecător este liber să își expună opinia, să stabilească faptele și să aplice legea în toate problemele conform propriei sale convingeri și nu este obligat să se justifice în fața nimănui, nici chiar în fața altor

judecători și/sau președintele instanței, pentru modul în care a înțeles legea și a stabilit faptele.

Astfel, se constată că, la caz nu există motive întemeiate care ar putea știrbi obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor Curții de Apel Chișinău la examinarea prezentei cauze.

La fel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, în vederea asigurării dreptului participanților la proces la o instanță de judecată imparțială în materia acțiunilor în contencios administrativ, garantat de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, legiuitorul a prevăzut la art. 202 din Codul administrativ dreptul participanților la proces de a înainta cerere de recuzare în baza temeiurilor prevăzute la art. 49 și 50 din același cod.

Or, după cum s-a reiterat, numai în situația când din motivul recuzării mai multor judecători ai Curții de Apel Chișinău, substituirea judecătorilor ar deveni imposibilă, instanța ierarhic superioară ar avea dreptul să strămute prezenta cauză la o altă instanță egală în grad, situație ce în prezent nu se atestă.

Din considerentul că, un prim aspect al procesului echitabil este înfăptuirea justiției de către „un tribunal investit de lege”, adică în primul rând având competență clar stabilită de legea națională, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a respinge strămutarea cauzei la o altă instanță egală în grad.

În conformitate cu art. 198 alin. (3) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge solicitarea completului de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău cu privire la strămutarea cauzei spre judecare la o altă instanță de judecată egală în grad.

Cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Igor Chiroșca împotriva Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, persoane terțe Iuliana Chiroșca, Întreprinderea Individuală „Sîrbu Taivi” și Societatea cu Răspundere Limitată „Basconlux” cu privire la anularea actelor administrative se restituie Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de recurs.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu